

РЕШЕНИЕ

№ 172

гр. Бургас, 05.12.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД – БУРГАС в публично заседание на девети ноември през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Илияна Т. Балтова

Членове: Десислава Д. Щерева
Янко Н. Новаков

при участието на секретаря Станка Ст. Ангелова
като разгледа докладваното от Десислава Д. Щерева Въззивно гражданско дело № 20232000500347 по описа за 2023 година

Производството по делото е образувано по въззивна жалба, депозирана от „ЗД Бул Инс“ АД, против решение № 295/ 13.07.2023 г., постановено по гр.д. № 120/ 2023 г. по описа на Окръжен съд Ямбол, в частта, с която „ЗД Бул инс“ АД, ЕИК 831830482, със седалище и адрес на управление гр.София, р-н „Лозенец“, бул.“Джеймс Баучер“ №87, представлявано от С. С. П. и К. Д. К. – изпълнителни директори, е осъдено да заплати на Б. П. К., ЕГН ***** от с.Х., общ.Т., обл.Ямбол, К. П. К., ЕГН ***** от с.Х., общ.Т., обл.Ямбол, М. П. К., непълнолетна, ЕГН ***** , действаща лично и със съгласието на своята майка С. С. К., Б. П. К., малолетна, ЕГН ***** , действаща чрез своята майка и законен представител С. С. К. и Д. П. К., малолетна, ЕГН ***** , действаща чрез своята майка и законен представител С. С. К. суми от по 95 000лв. на всеки, представляваща обезщетение за претърпени неимуществени вреди от смъртта на баща им П. К. К., настъпила на 14.04.2018г. в резултат на ПТП от 14.04.2018г, ведно със законната лихва , считано от 21.09.2018 г. до окончателното ѝ изплащане.

Поддържа се, че при постановяване на решението от съда не са взети предвид представените от „Смочево проджект“ ЕООД писмени

доказателства, които не са били представени по приключилите дела пред ЯРС – гр.д.№259/21 год. и гр.д.№283/21 год., тъй като не са били известни на въззивника. Твърди се, че възраженията на ответника, които не са били обсъдени от първоинстанционния съд, не касаят правопораждащите факти, доколкото между страните по делото няма спор относно тези факти. Заявява се, че спорът касае погасяването на задължението и във връзка с доказване на това погасяване са допустими и относими всички възражения и доказателства, вкл. и представените от третото, неучастващо лице. Поддържа се, че от събраните доказателства, вкл.от обясненията на страните, се установява, че въззИ.емите са получили обезщетения в размерите, договорени със „Смочево проджект“ ЕООД в договор за поръчка от 05.08.2018 год., по банкова сметка на С. К.. Твърди се, че всички ищци са упълномощили дружеството да ги представлява пред „ЗД Бул инс“ АД, както и са подписали протоколи, с които е констатирано изпълнение по договора за поръчка и е изразено съгласие за размера на сумата, която да бъде получена от всяко правоимащо лице – 60 000 лв. Заявява се, че от заключението на съдебно-счетоводната експертиза се установява нареждане на суми от по 60 000 лв. в полза на ищите от адв.Г. Д. и от „Смочево проджект“ ЕООД. Поддържа се, че в противоречие с установената фактическа обстановка необосновано съдът приел, че застрахователят дължи плащане на суми извън вече платените. Също така не взел предвид обстоятелството, че при сключване на споразумението са били получени суми в брой и такИ. обяснения са били дадени от С. К.. Дори и това плащане да е в нарушение на чл.17 от Наредба №49/16.10.2014 год., то е получено от бенефициентите, които са били представлявани от своята майка и законен представител. Сочи се, че банкова сметка не е била посочена от ищите в застрахователната им претенция и в исковата молба. Поддържа се, че задължението на застрахователя е погасено напълно преди образуване на делото. Моли се решението да бъде отменено в обжалваната част и вместо него да се постанови ново, с което исковите да бъдат отхвърлени изцяло. Претендират се разноси съобразно резултата от делото.

В срока по чл.263 ал.1 от ГПК е депозиран отговор на въззивната жалба от Б. П. К., ЕГН *****, К. П. К., ЕГН *****, М. П. К., непълнолетна, ЕГН *****, действаща лично и със съгласието на своята майка С. С. К., Б. П. К., малолетна, ЕГН *****, действаща чрез своята

майка и законен представител С. С. К. и Д. П. К., малолетна, ЕГН *****, действаща чрез своята майка и законен представител С. С. К., всички – представлявани от адв.Ч.. Поддържа се, че за наведеното от застрахователя правоизключващо възражение, че извършените плащания по сметка на „Смочево проджект“ ЕООД имат погасителен ефект, както и за доказателствените искания в тази връзка, съдебните състави, разгледали частичните искове, са се произнесли, и изрично са приели, че плащанията по сметка на „Смочево проджект“ ЕООД нямат погасителен ефект, тъй като ишците са били непълнолетни и малолетни и Наредба №49/16.10.2014 год. е изисквала плащането да бъде извършено по сметка с титуляр съответното непълнолетно или малолетно дете. Предвид формираната сила на пресъдено нещо по предходните, частични искове, съдът правилно приел, че по направените възражения е налице преклузия. Поддържа се, че по предходните производства въззивникът сам представил платежните нареждания, от които е видно, че плащането е по сметката на неучастващото трето лице и в тази връзка за него е съществувала възможност да направи искане за представяне на относимите документи от третото лице. Това не било сторено и в настоящото производство се цели отстраняване на този пропуск, като се релевират същите правоизключващи възражения, но с различни доказателствени искания. Заявява се, че застрахователят разполага само с правопогасяващи възражения за разликата до предявения размер, но не и с такИ., по които има произнасяне.

При условия на евентуалност, ако въззивният съд приеме, че следва да разгледа направените повторно възражения и доказателствени искания, се подновяват направените оспорвания на доказателства от първоинстанционното производство и се правят доказателствени искания.

Моли се за потвърждаване на обжалваното решение и присъждане на сторените разноси.

Бургаският апелативен съд, за да се произнесе по жалбата, с която е сезиран, взе предвид следното:

Производството пред Окръжен съд Ямбол е образувано по искова молба от Б. П. К., ЕГН *****, К. П. К., ЕГН *****, М. П. К., непълнолетна, ЕГН *****, действаща лично и със съгласието на своята майка С. С. К., Б. П. К., малолетна, ЕГН *****, действаща чрез своята

майка и законен представител С. С. К. и Д. П. К., малолетна, ЕГН *****, действаща чрез своята майка и законен представител С. С. К., против „ЗД Бул Инс“ АД, за осъждане на застрахователя да заплати на всеки от ищите обезщетение за неимуществени вреди от смъртта на баща им П. К. от ПТП на 14.04.2018 год. в размер на 155 000 лв., частично от 200 000 лв., ведно със законната лихва от 21.09.2018 год.

Ищите са поддържали, че ответното дружество е легитимирано да отговаря по прекия иск, тъй като баща им е починал при ПТП, реализирано от водач, чиято гражданска отговорност е била застрахована от „ЗД Бул Инс“ АД. Поддържали са, че са предявили извънсъдебни претенции, по които получили отговор, че са образувани щети, но няма основание за изплащане на обезщетение. Заявили са, че до момента застрахователят не им е изплатил обезщетение. Позовали са се на силата на пресъдено нещо, формирана по гр.д.№259/21 год. на РС Ямбол и в.гр.д.№173/22 год. на ОС Ямбол, с решенията по които са установени всички предпоставки за отговорността на застрахователя по чл.432 от КЗ и са определени обезщетения в частичен размер.

Ответникът е депозирал отговор, с който е оспорил исковете като неоснователни. Заявил е, че обезщетенията по петте щети са били изплатени по посочената от пълномощника на ищите банкова сметка, принадлежаща на трето лице – „Смочево проджект“ ЕООД. Така застрахователят изпълнил задълженията си въз основа на волята, изразена от ищите, чрез надлежно упълномощено от тях лице.

С обжалваното решение са присъдени обезщетения за неимуществени вреди от по 95 000 лв. на всеки от ищите, ведно със законната лихва от 21.09.2018 год., а претенциите до предявения размер от 155 000 лв., частично от 200 000 лв., са отхвърлени. Съдът е приел, че следва да зачете обективните предели на СПН по предходните дела с участието на страните относно правопораждащите спорното право факти – сключването на споразумения и неизпълнението на поетото от застрахователя задължение за заплащане на обезщетение, както и направеното от застрахователя правопогасяващо възражение за плащане в брой и по сметка на трето, посочено от пълномощника лице – „Смочево проджект“ ЕООД. От друга страна съдът е приел за доказано, че всеки от ищите е получил по банков път по 60 000 лв.

като част от дължимото от застрахователя обезщетение и след приспадане на заплатените обезщетения претенциите са счетени за основателни до размера от по 95 000 лв.

Решението не е обжалвано в отхвърлителната му част и е влязло в сила.

Пред настоящата инстанция въззивникът настоява, че необосновано от решаващия съд не са били взети предвид писмени доказателства, които не са били представени по предходните дела и останали неизвестни за застрахователя, чрез които се установява, че въззИ.емите са получили в пълен обем обезщетенията, договорени във вътрешните отношения между тях и „Смочево проджект“ ЕООД. Настоявал е, че по въпроса за погасяване на задължението, възникнало от материалното правоотношение, са допустими и относими всички възражения и доказателства, вкл. и представените от третото лице „Смочево проджект“ ЕООД.

От фактическа страна е безспорно, че с три споразумения, сключени между ищците и дружеството, с нотариална заверка на подпис/отпечатьци от палец на правоимащите и тяхната майка и законен представител С. К. от 05.09.2018 год., застрахователят е признал и е поел задължение за заплащане на обезщетения на всяко от децата на починалия П. К. в размер на 160 000 лв. Договорените обезщетения в пълен размер са били изплатени от ЗД „Бул инс“ АД – клон Видин на 04.12.2018 год. по сметка на „Смочево проджект“ ЕООД, която е била посочена на застрахователя от пълномощника на правоимащите – адв.Г. Д. с две заявления от 26.10.2018 год.

ВъззИ.емите са предявили частични претенции против застрахователя за присъждане на обезщетения за неимуществени вреди от смъртта на баща им от по 5 000 лв., частично от 200000 лв. С решение №260026/18.04.2022 год. по гр.д.№259/21 год. на ЯРС, потвърдено с решение №260/02.11.2022 год. по в.гр.д.№236/22 год. на ЯОС и решение №189/10.10.2022 год. по в.гр.д. №173/22 год. на ЯОС, с което е отменено решение №260003/07.01.2022 год. по гр.д.№283/21 год. на ЯРС, в полза на петте деца са присъдени обезщетения в поисканите частични размери. Съдилищата са приели, че ищците са носители на материалното право на обезщетение, което не е било погасено валидно преди предявяване на исковете, нито с плащания в брой, въпреки заявеното в споразуменията, нито чрез банковите преводи в полза на третото

лице – „Смочево проджект“ ЕООД. Приели са, че застрахователят би могъл да погаси задължението си единствено през плащане по сметка на увредените малолетни/непълнолетни деца, каквото е императивното изискване на Наредба №49/16.10.2014 год. за задължителното застраховане по застраховки "Гражданска отговорност" на автомобилистите и "Злополука" на пътниците в средствата за обществен превоз, създадено изцяло за да защити интересите на децата и с оглед разпоредбата на чл.130 от СК.

Закономерно и в съответствие с ТР №3/22.04.2019 год. по т.д.№3/16 год. на ОСГТК ВКС първоинстанционният съд е приел в обжалваното решение, че формираната сила на пресъдено нещо по частичните иски представлява пречка за повторното разглеждане на възражението за погасяване на вземанията чрез плащане по сметката на „Смочево проджект“ ЕООД, основаващо се на факти, настъпили преди формирането ѝ и следователно преклудирани. Формираната СПН на решението по частичния иск относно основанието преклудира правоизключващите и правоунищожаващите възражения на ответника срещу правопораждащите правно релевантни факти, относими към възникването и съществуването на материалното правоотношение, от което произтича спорното право, както и правопогасяващите възражения, които се основават на факти, проявили се в правната действителност до приключването на съдебното дирене в производството по частичния иск. Тук следва да се проведе разлика между преклудирани факти и преклудирани доказателства. Действително доказателствата, които са били изисквани и представени от третото лице, не са били ангажирани в предходните процеси и те касаят вътрешните отношения между третото лице „Смочево проджект“ ЕООД и въззИ.емите. Представени са договор за поръчка от 08.05.2018 год., сключен между увредените лица и „Смочево проджект“ ЕООД, с предмет водене на преговори, сключване на споразумение със ЗК“Бул инс“ АД и получаване на договорените обезщетения, както и протоколи, с които доверителите са приели резултата от извършената работа и са се съгласили да получат по 60 000 лв. от общия размер на изплатените обезщетения. Чрез тези доказателства обаче застрахователят цели да докаже погасяване на задължението си към увредените лица чрез същото плащане по сметка на „Смочево проджект“ ЕООД, което е било счетено за нередовно и непротивопоставимо на въззИ.емите с влезли в сила съдебни решения (в подобен смисъл е и решение

№ 50095/25.10.2023 год. по т.д.№1286/22 год. I т.о. ВКС). Зле воденият съдебен процес, в който застрахователят е пропуснал възможността да изиска същите доказателства от третото лице по реда на чл.192 от ГПК, не е основание за освобождаване от последиците на преклузията. Решението не е било обжалвано в отхвърлителната част, в която е прието погасяване на вземанията до размера от по 60 000 лв. и при липса на въззивна жалба настоящият съд не може да коментира доказателствата, въз основа на които са направени тези изводи, нито самите изводи.

В обобщение настоящият съд намира, че застрахователят дължи на всеки от въззИ.емите обезщетения за неимуществени вреди в размер по 95 000 лв., ведно със законната лихва от момента, в който се такава претендира.

Решението на Ямболския окръжен съд следва да бъде потвърдено в обжалваната част, тъй като изводите на двете инстанции за дължимост на обезщетенията съвпадат.

ВъззИ.емите са поискали присъждане на разноски за двете инстанции. ТакИ. вече са им присъдени за първоинстанционното производство. За осъщественото процесуално представителство по реда на чл.38 от ЗА в полза на адв.М. следва да бъдат присъдени възнаграждения в минималните размери по Наредба №1/2004 год. на ВАС, или по 8 250 лв. за всеки от въззИ.емите, общо 41 250 лв.

Водим от изложеното Бургаският апелативен съд

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение 295/ 13.07.2023 г., постановено по гр.д. № 120/ 2023 г. по описа на Окръжен съд Ямбол в обжалваната част.

ОСЪЖДА „ЗД Бул инс“ АД, ЕИК 831830482, със седалище и адрес на управление гр.София, р-н „Лозенец“, бул.“Джеймс Баучер“ №87, представлявано от С. С. П. и К. Д. К. – изпълнителни директори да заплати на адв.И. М. от АК София възнаграждение за осъществено процесуално представителство в размер от 41 250 лв.

Решението подлежи на касационно обжалване в едномесечен срок от връчване препис от него на страните пред ВКС.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____